Kairos Palestine – A palesztin keresztény kezdeményezés

Az igazság pillanata: Hit a népirtás idején

Várjuk azt a napot, amikor szabadon élhetünk földünkön, együtt a föld valamennyi lakójával, valódi békében és megbékélésben — amely Isten minden teremtménye számára biztosított igazságra és egyenlőségre épül, ahol „irgalom és hűség találkoznak, igazság és béke csókolgatják egymást." (85. Zsoltár 10.)

2025. 11. 14.

Bevezetés

§1
Mi, a palesztin keresztény ökumenikus kezdeményezés tagjai, 2009-ben adtuk ki a *Kairos Palestine dokumentum*ot — „a hit, a remény és a szeretet szava a palesztin szenvedés szívéből". A jeruzsálemi egyházfők meghallották ezt a kiáltást, üdvözölték és támogatásukról biztosítottak minket. Ugyanígy a dokumentum széles körben visszhangra talált, helyben és nemzetközileg egyaránt. Akkor, mint most, összegyűltünk — nők és férfiak, papság és laikusok — Palesztina különböző egyházcsaládjaiból. Imádság és a megszállás alatt élő népünk szenvedéséről való elmélkedés után kiadtuk ezt a reménykiáltást a reménytelenségben, megerősítve hitünket Istenben és szeretetünket szülőföldünk iránt, meggyőződve arról, hogy küzdelmünk végső soron az emberi életről és méltóságról szól.

§2
Most a népirtás, az etnikai tisztogatás és a kényszerű kitelepítés korában élünk, mindez a világ szeme láttára zajlik. Ez a pillanat — az igazság pillanata — olyan kiállást követel tőlünk, amely korábban nem volt szükséges. Ez egyszerre döntő és sorsfordító idő. Ma megújítjuk kiállásunkat az igazság mellett, valamint elköteleződésünket az alapvető vallási, teológiai és erkölcsi elvek iránt. Valóságunkra tekintünk, és újra kiállunk, válaszolva a bennünk mélyen megszólaló Szentlélek hangjára, meghallva a hit hívását a népirtás mostani idején. Megújítjuk hitről, reményről és szeretetről szóló üzenetünket — hit által ihletett víziót kínálva a népirtás utáni időre.

I. rész

A valóság: népirtás, gyarmatosítás és etnikai tisztogatás

1.1
Ezt a kiáltást a **Gáza elleni támadás** közepéből emeljük fel — egy háborúéból, amely százezernyi mártírt és sebesültet, valamint közel kétmillió menekültet hagyott maga után. Sokan a romok alatt lettek eltemetve, élve égtek el, börtönökben haltak kínhalált vagy többször is erőszakkal kitelepítették őket. Mások éhezést szenvedtek, miközben még akkor is célponttá váltak, amikor élelem után futottak. Gyerekek tízezreit ölték meg a legszörnyűbb módokon. Gáza egészségügyi, oktatási, gazdasági és környezeti szektora — sőt, az élet minden egyes összetevője — megsemmisült. Évekbe fog telni, mire népünk felépül a ránk zúdult pusztításból és katasztrófából.

1.2
Az emberi jogi szervezetek, jogi intézmények és nemzetközi szakértők egyöntetűen értékelték: az izraeli

politikai vezetők nyilatkozatai és Izrael cselekedetei a Gáza elleni támadás során **népirtás**nak minősülnek. A háborús bűnök és az emberiesség elleni bűncselekmények sokaságát dokumentálták, és a Nemzetközi Bíróság döntései alapján elfogatóparancsokat adtak ki izraeli politikai vezetők ellen.[1]

1.3

A cionisták nem akarják, hogy földünkön maradjunk. Számunkra készített tervük: elűzés, halál vagy alávetettség. A Gáza elleni népirtó háború **a cionista projekt folytatása**, amely arra irányul, hogy egész Palesztinát elfoglalják, palesztin népétől kiürítve. Az etnikai tisztogatás és a kényszerűen kitelepítettek hazatérési jogának megtagadása olyan folytatólagos politika, amelyet Jeruzsálemben, Ciszjordániában, Gázában és az 1948-as területeken egyaránt alkalmaznak. Népünk *Nakbája* a mindennapi valóságunk. Ezt a népirtást Izrael több évtized **apartheid**[2], **telepes gyarmatosítás**, politikai elnyomás és a politikai megoldás — beleértve a kétállami megoldást —lehetőségének tudatos megsemmisítését célzó politika után hajtotta végre. Napvilágra került a cionista ideológia valódi arca: egy olyan rendszer, amely évtizedeken át egy szervezett és kifinomult apartheidrezsimet épített ki, fejlett technológiák támogatásával, amelyek teljes ellenőrzést gyakorolnak a palesztin élet minden területe felett — feldarabolva a földet, megosztva népét és elviselhetetlen pokollá téve a palesztin létet. A 2018-ban elfogadott úgynevezett „*Nemzetállami törvény*" a cionista rasszizmust és a gőgös zsidó felsőbbrendűséget testesíti meg Palesztinában, az apartheidet mindennapi valósággá téve. Izrael Ciszjordánia annektálására vonatkozó döntése még inkább leleplezi ennek a gyarmatosító projektnek a valódi szándékát.

1.4

Noha a világ népei kiálltak mellettünk, a népirtó háború leleplezte a Nyugat képmutatását, üres értékeit és üres dicsekvését az emberi jogok és a nemzetközi jog iránti elkötelezettségről. Valójában a nyugati világ feláldozott minket, kinyilvánítva a népünkkel szembeni rasszizmust és **kettős mércét**. Természetesen különbséget teszünk e romboló politikák megalkotói és azon vezetők, szervezetek és társadalmi mozgalmak között, amelyek őszinte szolidaritást mutattak a gázai palesztinokkal, követelve az igazságtalanság és vérontás végét, valamint jogos jogaink teljes elismerését.

1.5

Ez a háború egy másik valóságát is feltárta a **cionizmusnak — legyen az zsidó vagy keresztény —** amely igazolja az erőszakot és az öldöklést. Mi, palesztin keresztények mélyen megdöbbentünk számos egyház álláspontján, amelyek vagy a gyarmatosító narratíváját tették magukévá, vagy néma cinkossággal szemlélik népünk népirtását. Előfordul, hogy a zsidó–keresztény párbeszédet az igazság, az emberi méltóság és maga az élet fölé helyezik, figyelmen kívül hagyva a kontextust. Egyik felet elítélik, a másikat pedig felmentik, vagy egyszerűen hallgatnak. Némelyek odáig mennek, hogy olyan álláspontot foglalnak el, amely cinkos, támogató vagy felhívás a népirtásra.

1.6

Izrael a **2023. október 7**-i eseményekre hivatkozva követi el ezeket a bűnöket, azt állítva, hogy cselekedetei önvédelemnek minősülnek — elfelejtve, hogy az aznapi Hamász-támadás maga is évtizedek óta tartó igazságtalanságból, elnyomásból és kitelepítésből született, az 1948-as *Nakbá*tól kezdve, valamint több mint tizenhat év erkölcstelen, fojtogató gázai blokád után. E történelmi valóságokra — valamint egy megszállás alatt élő nép jogára, hogy ellenálljon megszállóinak és

[1] https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/09/israel-has-committed-genocide-gaza-strip-un-commission-finds

[2] https://www.hrw.org/news/2024/09/19/world-court-findings-israeli-apartheid-wake-call

elnyomóinak — rámutatni annyit jelent, hogy elismerjük: az október 7-i események egy sajátos kontextusban történtek. A kontextus említése nem igazolja civilek megölését vagy elrablását, a nemzetközi jog és normák megsértését, illetve háborús bűnöket. Az „önvédelem”-re hivatkozás azonban nem állja meg a helyét. Hogyan védhetné meg magát egy gyarmatosító azoktól, akiket ő gyarmatosított és elűzött földjükről? A nemzetközi jog — ha még bármilyen erkölcsi súlya maradt — cáfolja ezt az állítást.[3]

1.7

A telepes gyarmatosítás — múltban és jelenben — népirtásra, etnikai tisztogatásra és az őslakos népek kényszerű kitelepítésére épül — mindez a föld, az erőforrások és a vagyon kizsákmányolásáért, a gyarmatosító hasznáért. Izrael gázai népirtó háborúja mögött mély gazdasági dimenziókat látunk — különösen a palesztin partok közelében található földgázmezők iránti érdeklődést. Gáza ellenőrzése azt is jelenti, hogy Izrael birtokolja a világ egyik legfontosabb kereskedelmi útvonalát és energiaszállítási folyosóját, lehetővé téve hatalmas gazdasági és kereskedelmi projektek megvalósítását, amelyek a gyarmatosító gazdasági dominanciáját szilárdítják meg a palesztin nép kárára. A világ hallgatása a gázai népirtással kapcsolatban nem ártatlan. Óriási gazdasági érdekekhez kötődik, amelyek a profitot többre tartják az emberi életeknél és jogoknál.

1.8

Jeruzsálemben egyértelműen vallási és demográfiai jellegű telepes–gyarmatosító politikák működnek, amelyek a város elzsidósítására törekednek pluralizmusának kárára. Folyamatosak a muszlim és keresztény szent helyek elleni támadások, templomok felgyújtására tett kísérletek, temetők meggyalázása és lerombolása, valamint rasszista graffiti feliratok írása. Növekszik a keresztény papság elleni támadások száma, ahogy a keresztény vallási ünnepségek — például Virágvasárnap vagy a Nagyszombati Szent Tűz — elleni korlátozásoké is. A pénzügyi kényszerítés — adók kivetésével és egyházi bankszámlák befagyasztásával, a „status quo” megsértésével — szintén fokozódott. A jeruzsálemi egyházfők mindezeket olyan rendszeres politika részének nevezték, amely a Szentföldet a kereszténytől való kiürítésre irányul.

1.9

A **megszállt Ciszjordánia**-szerte — északon és délen egyaránt — palesztin városokat, falvakat és beduin közösségeket érnek szüntelen támadások telepesek és telepek részéről. Feldúlják a földet, elpusztítják a termést, megmérgezik vagy elveszik a vízforrásokat, és megtámadják a lakosokat — mindezt úgy, hogy az izraeli hadsereg védelmet, támogatást nyújt, sőt részt vesz az erőszakban, gyilkosságokban, házrombolásokban és kényszerű kitelepítésekben. A palesztin társadalom fojtogató ostrom alatt él, amelyet ellenőrzőpontok, kapuk és más mechanizmusok tartanak fenn, megvonva népünktől a szabad mozgás jogát.[4]

1.10

Izrael államán belül a palesztinok továbbra is nyílt rasszizmussal és diszkriminációval szembesülnek. A palesztin közösségek megfélemlítést, a szabad véleménynyilvánítás kriminalizálását és minden olyan erőfeszítés üldözését tapasztalják, amely a palesztin jogok védelmére irányul — miközben a palesztin városokban tomboló szervezett bűnözést szándékosan figyelmen kívül hagyják. Az 1948-ban Izrael területén belül kitelepítettek, akiknek földjét elkobozták, mindmáig nem kapják vissza a jogot, hogy

[3] https://docs.un.org/en/A/RES/37/43

[4] https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/west-bank-movement-and-access-update-may-2025

falvaikba visszatérjenek és újjáépítsék otthonaikat. A beduin közösségek továbbra is az elűzés és az etnikai tisztogatás rendszeres áldozatai, különösen a Naqab-ban (Negev).

1.11
Az elmúlt években Izrael — az Egyesült Államok és más jelentős hatalmak támogatásával — folyamatosan támadta a palesztin nép alapvető elveit és legitim jogait. Megpróbálta eltüntetni a **menekültkérdést** azáltal, hogy megsemmisíti az ENSZ Közel-keleti Palesztin Menekülteket Segélyező és Munkaközvetítő Ügynökségét (UNRWA), terrorizmussal vádolva azt, és nyomást gyakorolva a támogató országokra, hogy szüntessék meg finanszírozását. Ezzel egy időben több ciszjordániai menekülttábort is módszeresen leromboltak, ismét emberek ezreit kényszerítve menekülésre.

1.12
Az emberi jogok területén dolgozó **palesztin civil szervezetek** heves támadások kereszttüzébe kerültek, amelyek célja lejáratásuk, munkájuk aláásása és felszámolásuk — terrorizmus vádjával és azzal a politikai nyomással, hogy a kormányok függesszék fel finanszírozásukat, valamint indítsanak ellenük eljárást.

1.13
2023. október 7. óta Izrael drámai módon kiterjesztette az **elrablás és bebörtönzés politikáját**. Ma palesztinok ezreit tartják fogva izraeli börtönökben — férfiakat és nőket egyaránt. Körülbelül egyharmadukat vádemelés és tárgyalás nélkül, adminisztratív letartóztatás alatt tartják. Közöttük sok gyermek is van. A háború kezdete óta számos halálesetet jegyeztek fel a börtönökben. Emberi jogi szervezetek dokumentálták a rendszeres kínzásokat, szexuális erőszakot, éheztetési politikát és az egészségügyi ellátás megtagadását. A fogvatartottakat — különösen a gázaiakat — tömeges fogva tartásnak és a külvilágtól való teljes elszigetelésnek vetik alá az izraeli katonai jog alatt — ami tömeges eltűnésekhez, jogi képviselet elvesztéséhez és a kommunikáció teljes hiányához vezet.[5]

1.14
A palesztin belső helyzet sürgős újraszervezésre szorul. A politikai megosztottság, a rivalizálás és a kirekesztés tovább mélyült. A palesztinok többsége elvesztette bizalmát politikai vezetésében. Az Oslói Megállapodás eredménye és következményeként a Palesztin Hatóság csapdába esett, és a megszálló érdekeinek szolgálatába került — a megszállt nép mindennapi életét szervezi az izraeli megszálló érdekében, egyúttal képtelen megvédeni saját népét a telepesek és az izraeli biztonsági apparátus terrorjától.

1.15
A rend hiányának jelei kezdtek elterjedni a **palesztin társadalomban**, és valóságunk részévé váltak, nagyrészt a jogállamiság hiánya vagy gyenge érvényesítése miatt. Ez megnövekedett megfélemlítéshez, földfoglaláshoz, törzsi viszályokhoz, kivételezéshez és a korrupció különféle formáihoz vezetett, a közjó rovására, tovább mélyítve az emberek frusztrációját és kétségbeesését. A gázai óriási pusztítás és népirtás közepette az erőszak, a bosszú, a káosz és a lopás csak tovább növelte a palesztin nép szenvedését.

1.16
A katonai megszállás alatt élő palesztinok mindennapi életét teljesen felemésztik a belső aggályok: az ellenőrzőpontok, a határ- és átkelő-korlátozások, a közszféra fizetéseinek kérdése és sok más sürgető

[5] https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/07/un-report-palestinian-detainees-held-arbitrarily-and-secretly-subjected

ügy. Bármilyen jelentősek is ezek, csupán tünetei annak a nagyobb valóságnak, amelynek továbbra is figyelmünk középpontjában kell maradnia: Izrael politikai és katonai uralmi rendszerének, amelyet megszálló hatalomként a palesztin népre kényszerített.

1.17
Társadalmunk és politikai kultúránk szenved a vezetés megújulásának hiányától és a vízió nélküliségétől — demokratikus választások hiányában, valamint a fiatal vezetők kizárása miatt. Palesztina jelenleg súlyos elvándorlási válsággal néz szembe, amely érinti a szakképzett szakembereket és a fiatalokat is. Ez nem önkéntes kivándorlás. Ez kényszerű kitelepítés, amely az elnyomásból és a lehetőségek teljes hiányából fakad. Mi megerősítjük, mint mindenféle hitű palesztinok, hogy mi vagyunk ennek a földnek az őslakosai, és hogy manapság az elemi létezésünk példátlan fenyegetéssel néz szembe. A keresztények folyamatos **elvándorlása** nem áll meg, és valós veszélyt jelent a palesztinai keresztény jelenlétre, amely ma etnikai tisztogatás és eltűnés kockázata alatt áll.

1.18
A palesztinai és diaszpórabeli keresztények a palesztin nép elválaszthatatlan részét alkotják. Próbatételeik a nemzet egészének próbatételei. **Az Egyház valóságát** közvetlenül érinti minden, ami a terepen történik. E valóságokkal szembenézve az Egyház fáradhatatlanul dolgozik — lelkipásztori gondozáson és intézményi szolgálatokon keresztül — fiainak, leányainak és a szélesebb társadalom segítésén. Az egyházfők együtt dolgoznak a megismétlődő támadásokkal szembeni kiállásban, nyilatkozatokat adva ki és bátor állásfoglalásokat téve, a rájuk nehezedő nyomás és megfélemlítés ellenére, abban a reményben, hogy a világ és a globális Egyház meghallja őket. Ugyanakkor egyes palesztin keresztények egyre erősebb igényt éreznek a papság és a laikusok közötti nagyobb közelségre, valamint az Egyház vezetésének erőteljesebb szerepére a megszállás és jelképeinek elutasításában, a helyi teológia felemelésében és annak szélesebb kifejezésre juttatásában a templomi szószékeken és a nyilvános állásfoglalásokban.

1.19
Az elmúlt években térségünk — **a Közel-Kelet** — jelentős politikai és regionális átalakulásokon ment keresztül, amelyeket egy tudatos terv alakított, amely Izrael katonai dominanciáját kívánja rákényszeríteni az egész térségre a nyugati hatalmak támogatásával, új politikai és demográfiai térképet rajzolva. Szövetségesei szisztematikus támogatásával Izrael számos térségbeli országot támadott meg, megsértve azoknak és népeiknek szuverenitását, semmibe véve a nemzetközi jogot és úgy jeleníti meg magát agresszív, fenyegető államként, mintha minden törvény és egyezmény fölött állna — a térséget és valójában a világot is a katasztrófa szélére sodorva.

1.20
E külső beavatkozások és a dominanciáért folytatott küzdelmek következtében **szélsőséges és terrorista vallási csoportok** jelentek meg — olyan csoportok, amelyeket elítélünk, csakúgy, mint azokat, akik támogatták, finanszírozták és/vagy felfegyverezték őket. Ezek a mozgalmak a polgáriság rovására megerősítették a szektarianizmust. Számos „kisebbség”, köztük közel-keleti keresztények — különösen Szíriában és Irakban — fájdalmas árat fizettek ezen szélsőséges mozgalmak miatt. Szolidaritással és imádsággal állunk mellettük és minden, a szektariánus és vallási terrorizmus áldozata mellett.

1.21
Ugyanakkor **normalizációs megállapodásokat** adnak el úgy, mint békemegállapodásokat Izrael és egyes arab államok között, „Ábrahám-megállapodás” néven. Már maga az elnevezés is a vallás manipulálását jelenti politikai, gazdasági és normalizációs célok szolgálatában — figyelmen kívül

hagyva a kérdés lényegét és azt a prioritást, hogy igazságos békét kell kötni magukkal a palesztinokkal. Ezek a megállapodások ehelyett normalizálták a palesztinai megszállást és apartheidet, elfogadható valósággá téve azokat. Egy új jelenség is megjelent: a „cionista iszlám", amely bizonyos arabok és muszlimok körében terjedt el, akik vallási, gazdasági vagy geopolitikai okokból támogatják a cionizmust, és Izraelt potenciális szövetségesnek tekintik.

1.22
Mindezek fényében nevén kell neveznünk a dolgokat: **Izrael egy gyarmatosító, telepes és kirekesztő entitás**, amely az őslakos lakosság elűzésére és új telepesekkel való helyettesítésére épült. Ezért magát a „konfliktus" fogalmát is elutasítjuk. A helyszíni valóság zsarnokság és a telepes gyarmatosítás, valamint az apartheid elnyomó rendszere. Ennek a valóságnak a tagadása a nyilvánvaló igazság elől való menekülés — amely fenntartja és tovább erősíti az igazságtalanságot.

1.23
Jelenleg egy új korszakban élünk — egy olyan korban, amelyben „az erő teremti az igazságot", és a békét katonai erővel kényszerítik ki, a **nemzetközi jogot** és a törvényes nemzetközi bíróságok ítéleteit semmibe véve. Megerősítjük elköteleződésünket a nemzetközi jog tisztelete és tekintélye mellett, amely garantálja az emberi jogokat és a globális békét a nemzetek és népek között. Az emberi történelem jelen pillanata hitből fakadó állásfoglalást kíván — olyat, amely kompromisszumok és mellébeszélés nélkül mond igazat a hatalomnak és a zsarnokságnak. A palesztin tapasztalaton túlmutatva: ez valóban *az igazság pillanata*.

II. rész

Az igazság pillanata számunkra

2.1
Ezzel a kemény valósággal szembenézve és ebben a döntő pillanatban emeljük fel ezt a kiáltást — először magunkhoz, egyházaink és gyülekezeteink fiaihoz és lányaihoz, valamint egész népünkhöz az anyaországban és a diaszpórában. Ez az állhatatosság kiáltása, az igazság melletti megújított kiállás, és hívás arra, hogy meghalljuk Isten hangját bennünk és hozzánk szólva. Ez a szolidaritás és a kölcsönös támogatás ideje — az az idő, amikor világos és bátor álláspontokat kell felvennünk, a hit elveire és nemzeti hovatartozásunkra építve. Ez *az igazság pillanata*. Megerősítjük, hogy ami hamisságra és történelmi igazságtalanságra épült, soha nem hozhat békét vagy fenntarthatóságot. **Az igazi megoldások az elnyomó, rasszista rendszerek lebontásával kezdődnek. Csak ezután beszélhetünk arról az új horizontról, amelyről álmodunk és amelyre vágyunk — amelyben földünkön maradunk mindazokkal együtt, akik benne laknak, az igazság, az egyenlőség és az egyenlő jogok alapján, felsőbbrendűségtől és uralomtól mentesen.**

2.2
Átfogó nemzeti újraértékelésre szólítunk fel realitásunkat illetően, hogy levonjuk a tanulságokat és átlássuk azokat a felismeréseket, amelyek egységes, kollektív vízióhoz és egy világos jövőbeli stratégiához vezethetnek — a palesztin döntéshozatal függetlenségére építve. Ennek magában kell foglalnia minden felkínált megoldás kritikus áttekintését és megvalósíthatóságuk vizsgálatát egy olyan legitim képviseleti keretben, amely biztosítja a döntéshozatal függetlenségét és az önrendelkezés jogát. Óva intünk attól, hogy nemzeti küzdelmünk vallási jelleget kapjon vagy olyan vallási kérdéssé váljon, amely vallásokat állít szembe egymással.

2.3

Ez az **ellenállás ideje, amely a földünkön való drága áron megélt állhatatosságban testesül meg** minden elűzési, annektálási és népirtási kísérlettel szemben — az egységben, az együttműködésben és a hithez, nemzeti elvekhez és minden jogunkhoz való ragaszkodásunkban megélt ellenállásban. A hithez és a reményhez való ragaszkodás ellenállás. Az ima ellenállás. A szent helyek megőrzése ellenállás. A társadalmi béke megőrzése ellenállás.

2.4

Abban az időben, amikor a palesztin ellenállást és a globális szolidaritási mozgalmakat kriminalizálják, megerősítjük minden gyarmatosított nép jogát arra, hogy ellenálljon gyarmatosítóinak. Ahogyan első dokumentumunkban - Az igazság pillanata: a hit, remény és szeretet szava a palesztin szenvedés szívéből - is kijelentettük, továbbra is elkötelezettek vagyunk a *kreatív ellenállás* elve mellett — a folyamatos igazságtalansággal szembeni szilárd és nagy áldozatokkal járó kiállás mellett. **A kreatív ellenállást látjuk megtestesülni a palesztin népi mozgalmakban, amelyek szembeszállnak a megszállással, a telepbővítéssel, a telepes terrorizmussal és az apartheid-dal; továbbá a civil társadalmi szervezetek munkájában, a jogi és emberi jogi kezdeményezésekben, a kulturális, teológiai és diplomáciai tevékenységekben, valamint a diákszervezetek és munkásmozgalmak szerepében. Mindezekben és még sok másban felismerjük azokat a hatékony ellenállási formákat, amelyek a szeretetből fakadnak — abból a szeretetből, amely képes változást hozni és megújítani a reményt.**

2.5

Értékeljük azokat a **globális ellenállási, érdekvédelmi és társadalmi nyomásgyakorló mozgalmakat**, amelyek a kormányokat és nemzetközi intézményeket felelősségre vonásra késztetik — bojkottokkal és szankciókkal elszigetelve Izraelt mindaddig, amíg nem tartja be a nemzetközi jogot. Ezt erkölcsi nézőpontból látjuk. A bojkottok, a tőkekivonás és a szankciók stratégiái véleményünk szerint a kreatív ellenállás hatékony formái, amelyek a szeretet és az erőszakmentesség logikájában gyökereznek, amint azt eredeti dokumentumunk is megerősítette.

2.6

Az Izrael által Gázában elkövetett ökológiai pusztítás és a Ciszjordániában végrehajtott ismétlődő támadások és környezeti rombolások fényében — amelyek a jövő generációit fenyegetik — megújítjuk e földhöz való tartozásunkat és benne való meggyökerezettségünket. Megerősítjük **az élet szentségét és a teremtés gondozásának kötelességét**. Hivatásunk, hogy együttélést valósítsunk meg a teremtéssel — olyan közös hitbeli és erkölcsi felelősségként, amelyet egyének és intézmények, köz-, kormányzati, társadalmi és vallási szereplők egyaránt vállalnak.

2.7

Hangsúlyozzuk a **társadalom minden sérülékeny tagjának sürgős védelmét: a megszállás és gyarmatosítás áldozatait; a fogyatékkal élőket**, különösen a végtagjaikat elvesztetteket; a megtörteket, a gyászolókat; valamint mindazokat, akiket bármilyen okból marginalizálnak, beleértve a családon belüli vagy társadalmi erőszak, a gazdasági kizsákmányolás és a nemi alapú bántalmazás áldozatait.

2.8

Az állhatatosság és remény arcképei között ott áll a **palesztin nő** — nagyanya, anya, nővér és leány. Ő az, aki nem hajlik meg, és nélkülözhetetlen társa a küzdelemnek, egyszerre tartva össze a családot, a földet, az emlékezetet és a jövőt. Jelenléte alapvető az egész társadalom számára, és hozzájárulásai sokrétűek a nemzeti, társadalmi, gazdasági és lelki életben. A palesztin nőt nem lehet a „nők és

gyermekek” kategóriájára redukálni, arctalan, akarattól megfosztott áldozattá tenni. Hangja, kreativitása és vezetői szerepe nélkülözhetetlen erő. Nem létezhet valódi felszabadítás az ő teljes részvétele nélkül a döntéshozatal és a nemzetépítés minden szintjén.

2.9

Üzenetünk önmagunknak, **palesztin keresztények**nek a következő: *érezzük a történelem súlyát a vállunkon, és elszántak vagyunk megőrizni a keresztény tanúságtételt ezen a Szentföldön. Minden palesztinnak azt mondjuk: a keresztény jelenlét megőrzése nemzeti ügy és prioritás.* Nem vagyunk sem puszta szám, sem csupán egyfajta sokszínűség társadalmunkban. Őslakos polgárok vagyunk, akik az emberi értékeket testesítik meg, és azon dolgozunk, hogy hazánkat minden benne élő partnerünkkel együtt építsük és szolgáljuk.

2.10

Önmagunkhoz szólva ezt mondjuk: **mi vagyunk az első Egyház fiai és lányai** — az apostolok és az első keresztény évszázadok szentjeinek leszármazottai — azoké, akik megművelték ezt a földet, felépítették városait és falvait, és itták vizeit. Nem a peremén élünk ennek a földnek. Szövetének részei vagyunk. Hordozzuk történelmét és örökségét. Maga a föld is sajátjaként ismer bennünket. Birodalmak sora vonult át ezen a földön és tűnt el, a történelem porába temetve — de templomaink harangjai ma is szólnak — tanúságot téve az igazságról és hirdetve a feltámadást minden egyes napon.

2.11

Ezt mondjuk **fiatal férfiainknak és nőinknek**: *ti vagytok az élő Egyház; ti vagytok a remény kincse. A jövő a ti állhatatosságotokból és hitetekből születik*. Hiszünk bennetek. Látjuk haragotokat, szomorúságotokat, félelmeteket. Látjuk az erőtöket is. Tudjuk, hogy történetünk nem ért véget, hogy igazságtalanságunk továbbra is fennáll. Nem naiv optimizmusra hívunk, hanem olyan reményre, amely a cselekvésben gyökerezik. A remény nem megadás. A remény az ellenállás élő cselekedete — az életünkre erőltetett halál valóságának makacs visszautasítása, az igazságtalanság és megszállás minden formájával való szembenézés és ellenállás. Jézus Krisztus a szegényekkel és gyengékkel járt, az elnyomottak mellett állt, és soha nem hagyta el a szeretetet, sem nem kötött kompromisszumot az igazság és az igazságosság rovására. Az emberiség üdvösségéért vállalta a keresztet. Feltámadása győzelem volt a halál és az igazságtalanság felett, a hitben gyökerező remény jele. Ez az a remény, amely ma is fenntart bennünket.

2.12

Azt is mondjuk nektek: ***nem vagytok egyedül***. **Vannak, akik mellettetek állnak Palesztinában és szerte a világon.** Még ha most hallgatás is van rátok kényszerítve, eljön a nap, amikor a ti hangotok is hallatszani fog. A ti hangotok számít. **Fejezzétek ki magatokat. Írjatok. Énekeljetek. Alkossatok. Szerveződjetek. Álljatok ellen emberségeteken keresztül abban a világban, amely ezt el akarja venni tőletek.** Merjetek szeretni, álmodni és szabad, ragyogó jövőt formálni. Üdvözöljük kezdeményezéseiteket és tevékenységeiteket — az egyházban, a nemzeti és polgári szerepvállalásban, a cserkészetben, az ifjúsági, sport-, kulturális, művészeti, politikai és emberi jogi tevékenységekben — mindazt, amit a társadalom felé való nyitottság, az önkéntesség szelleme, valamint a felekezetiségtől mentes hit és remény hat át. Állhatatosságotokból és szeretetetekből merítünk ihletet. Bennetek látjuk egy jobb jövő ígéretét.

2.13

A diaszpórában élő népünkhöz, azokhoz, akiket erőszakkal telepítettek ki: *földrajzilag távol lehettek Palesztinától, de Palesztina bennetek él.* Arra hívunk benneteket, hogy vegyetek részt olyan közösségekben, mozgalmakban és koalíciókban, amelyek célja állhatatosságunk megerősítése és

jelenlétünk megerősítése. Létfontosságú szerepet játszotok. Hangotok képes a valóságot megváltoztatni. Nagyra értékeljük aktivizmusotokat. Hallottuk hangotokat. Sőt, az egész világ hallotta. Osszátok meg szenvedéseinket és a kitartás és siker történeteit. Teremtsetek terek párbeszédre és hídépítésre közöttünk és a diaszpóra országaiban élő vallási és politikai vezetők között. Cselekedjetek bölcsen, és mutassátok be a világnak népünk valódi arcát. Bennetek is ott rejlik egy jobb jövő reménye. Nem adjuk fel az újraegyesülés álmát, és nem mondunk le visszatérési jogunkról sem.

2.14

Támogatásunkat fejezzük ki lelki vezetőink és egyházi intézményeink iránt, amelyek a legsötétebb és legnehezebb időkben is folytatják keresztény tanúságtételüket, erősítve fiaikat és leányaikat.[6] Különösen nagyra értékeljük a gázai egyházak hatalmas munkáját, amelyek menedéket nyújtottak az elűzötteknek. Nagyra tartjuk egyházi vezetőink bátorságát, akik kiálltak gázai népünk mellett és támogatták állhatatosságukat a népirtás és az elűzetés közepette. **A gázai hívek** hősi történeteket írtak az állhatatosságról és a tanúságtételről. Néhányan mártírrá váltak. Sokan megsebesültek és gyászolnak. Imáink és szívünk velük van. Arra hívjuk a kereszténységet szerte a világon, hogy álljanak mellénk erőfeszítéseinkben — minden látszat ellenére —, hogy megőrizzük a gázai keresztény jelenlétet, amely a kereszténység legkorábbi évszázadaira nyúlik vissza, és hogy síkra szálljanak minden elűzött visszatérési jogáért és életének újjáépítéséért.

2.15

Tanúi vagyunk a Feltámadásnak és az üres sírnak, amelyből az élet világossága tört elő. Hisszük, hogy az utolsó szó nem a halálé, hanem az életé. Nem a sötétségé, hanem a világosságé. Nem az igazságtalanságé, hanem az igazságé. Pál apostollal együtt hirdetjük: „Mindenütt szorongatnak minket, de össze nem roppantunk; kétségek között vagyunk, de nem esünk kétségbe; üldözöttek vagyunk, de nem elhagyatottak; letipornak, de el nem veszünk” (2Korinthus 4:8–9).

III. rész

Felhívás bűnbánatra és cselekvésre

3.1

Felhívásunkat a világ kereszténységéhez intézzük. Ezt a hívást Jeruzsálemből, Betlehemből és Názáretből intézzük — Krisztus születésének helyéről, az Ige megtestesülésének földjéről, a szeretet, az irgalom és az igazság bölcsőjéből. A szenvedés, a halál és a feltámadás földjéről — a megváltás és a remény földjéről — ahonnan az emberiség felhívása érkezett a bűnbánatra és a hit alapjaihoz való visszatérésre. Innen terjedt el a hit a föld határáig.[7] Ez a hívás arra szólít, hogy „*tanuljatok jót cselekedni, keressétek az igazságot, szabadítsátok meg az elnyomottat*” (Ézsaiás 1,17).

3.2

A Szentírásban — Ó- és Újszövetségben — számunkra kijelentett Isten, a Világegyetem és az egész emberiség Teremtője az, aki Fiában, Jézus Krisztusban megtestesült, a népek Istene (ApCsel 10,34–35; Róm 10,12–13). Isten, mindenek Teremtője és Atyja szolidaritást vállal az elnyomottakkal és a

[6] https://www.fides.org/en/news/69796-ASIA_PALESTINE_Christian_institutions_third_largest_employer_among_the_Palestinian_population_according_to_a_survey_people

[7] https://www.change.org/p/an-open-letter-from-palestinian-christians-to-western-church-leaders-and-theologians

megalázottakkal, az igazságtalanság és zsarnokság minden formájának áldozataival, bármely nemzetből, fajból, vallásból vagy nemzetiségből valók is legyenek (Lk 4,18–19). Az Egyház küldetése ennek megfelelően Isten országának munkájába való bekapcsolódásban nyilvánul meg: a béke keresésében, az elnyomottak védelmében és a jó cselekvésében.

3.3

A népirtás egy kumulatív folyamat — amely akkor kezdődött, amikor az európai telepes– gyarmatosító hatalmak megtagadták másokban Isten képmását, és a halált, az uralmat és a rabszolgaságot legitimálták. **Az 1948-ban létrejött Izrael Államát ennek a rasszizmusra és az etnikai vagy vallási felsőbbrendűség ideológiájára épülő gyarmatosító vállalkozásnak a folytatásaként tekintjük.** Ez a projekt betelepítette Palesztinát, és azon dolgozott, hogy az őslakos palesztin népet a Nakba idejétől napjainkig kiszorítsa. A jelenlegi palesztin valóság a cionista ideológia és a felsőbbrendűségi telepes–gyarmatosító mozgalom elkerülhetetlen következménye, maga is a birodalmi gondolkodás terméke.

3.4

A népirtás Isten, az emberiség és a teremtés elleni strukturális bűn. Közvetlenül szemben áll a szeretet nagy parancsával, a törvény egészének összegzésével (Gal 5,14). Azok, akik tagadják a palesztin nép ellen Gázában elkövetett népirtást — a túlnyomó bizonyítékok, tanúvallomások és még maguknak a cionistáknak a nyilatkozatai ellenére is — megtagadják a palesztin nép emberségét. Joggal tesszük fel tehát a kérdést: **hogyan lehet a keresztény közösségről vagy egységről beszélni, miközben valaki tagadja, támogatja, igazolja vagy cinkos hallgatással szemléli a népirtást** — különösen akkor, amikor mindezt Isten és a Szentírás nevében követik el? Őszinte önvizsgálatra és bűnbánatra van szükség minden hívő részéről, különösen pedig a világ egyházainak vezetői részéről.

3.5

Hálánkat fejezzük ki minden egyháznak, amely felismerte a nekünk okozott igazságtalanságot és a gázai népirtó háborút. Üdvözöljük mindazokat a hangokat, amelyek vallási és erkölcsi állásfoglalást tettek a cionizmus és az úgynevezett keresztény cionizmus ellen — visszautasítva a népirtást és az apartheidet, valamint felszólítottak az Izraelnek szánt fegyverszállítmányok leállítására és a háborús bűnösök felelősségre vonására. Ezekben a hangokban reményünk támogatását halljuk, a Szentlélek jelét, és az emberiség erkölcsi lelkiismeretének jelenlétét.

3.6

Egy globális teológiai mozgalom létrehozására hívunk fel, amely Isten országa alapjaira épül — egy olyan mozgalomra, amely azoknak a népeknek a valóságából és küzdelmeiből emelkedik ki, akik gyarmatosítás, rasszizmus, apartheid és a világ birodalmainak érdekeit szolgáló korrupt gazdasági és politikai rendszerek által előidézett strukturális szegénység alatt szenvednek. Kihívást intézünk a „semleges” vagy „kiegyensúlyozott” béke hamis logikájához, valamint az olyan egyház-diplomáciához, amely nem mond igazat a hatalomnak, csak hogy elkerülje az erkölcsi és lelki felelősséget. Világszerte együttműködő partnereinkkel önvizsgálatot folytattunk, hogy megszabaduljunk a Nyugatról örökölt gyarmati teológiák maradványaitól.

3.7

Elutasítjuk a rasszizmus, a gyarmatosítás és az etnikai felsőbbrendűség teológiája által létrehozott elnyomást és igazságtalanságot, amelyet a keresztény cionizmus testesít meg — egy olyan teológia, amely apartheidet, etnikai tisztogatást és az őslakos népek elleni népirtást eredményezett. A keresztény cionizmus egy törzsi, rasszista háború- és etnikai tisztogatás-istenséghez folyamodik — olyan tanításokhoz, amelyek teljes mértékben idegenek a keresztény hit és etika lényegétől. A keresztény cionizmust ezért annak kell nevezni, ami: teológiai torzulás és erkölcsi romlottság. Miután minden

valódi bűnbánatra való felhívás eredménytelennek bizonyult, az erkölcsi, egyházi és teológiai felelősség megköveteli, hogy felelősségre vonják őket, és ideológiájukat utasítsák el és bojkottálják. Eljött az idő, hogy a világ egyházai visszautasítsák a cionista teológiát, és egyértelműen kijelentsék álláspontjukat Palesztináról: ez telepes gyarmatosítás és egy őslakos nép etnikai tisztogatása.

3.8

Elítélünk mindenkit, aki az ***antiszemitizmus*** vádját arra használja, hogy elhallgattassa a palesztin igazság hangját. **Visszautasítunk minden olyan kísérletet, amely összemossa az antiszemitizmust az apartheid elleni fellépéssel** vagy az Izrael nemzetközi jog szerinti felelősségre vonására irányuló nyomással — különösen akkor, ha olyan definíciókat és dokumentumokat használnak, amelyek a cionista ideológiák és érdekek szolgálatában állnak, az antiszemitizmus elleni küzdelem álcája alatt. Az *antiszemitizmus* kifejezés megtévesztő használata eltorzítja és elfedi a valódi antiszemitizmus jelenségét, amely még mindig jelen van világunkban, és amelyet **minden formájában határozottan elítélünk — ideértve az iszlámellenességet is**. A cionista ideológia azt állítja, hogy képviseli és védi a zsidó népet, de ennek során összemosta a „zsidó" és a „cionista" fogalmát, mintha a kettő egy és ugyanaz volna. Nem minden zsidó cionista, és nem minden cionista zsidó. Ez a zavar óriási kárt okozott magának a judaizmusnak és a róla világszerte kialakult képnek.

3.9

Felhívjuk a lelkiismeretes embereket — **Istent hívőket minden vallásból és elkötelezett meggyőződésű embereket** — hogy egyesüljenek olyan koalíciókban, amelyek megvédik az emberiséget attól, hogy tovább süllyedjen az igazságtalanság, a zsarnokság és az uralom valóságába. Arra hívunk, hogy hozzunk létre egy alternatív, igazságos és emberi világrendet, mivel a jelenlegi globális rendszer megbukott legfontosabb felelősségeiben: a gyengék védelmében és a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában.

3.10

Ismételjük és hangsúlyozzuk felhívásunkat **a világ egyházaihoz** — együttműködve vallási és világi koalíciókkal —, hogy gyakoroljanak nyomást kormányaikra Izrael elszigetelése érdekében; tartsák felelősségre vonhatónak, vessenek ki szankciókat, bojkottálják, és tiltsák be a fegyverek exportját mindaddig, amíg Izrael nem tartja be a nemzetközi jogot, nem szünteti meg az elnyomást és a zsarnokságot, és nem igazodik az igazság és béke elveihez. Ugyanígy felhívjuk a világ kormányait: hogy követeljék a háborús bűnösök felelősségre vonását, bárki legyen is az, az ENSZ Nemzetközi Bírósága és a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alatt; hogy biztosítsák a palesztin nép kártérítését, mind az anyaországban, mind a diaszpórában; és hogy dolgozzanak az elűzöttek azonnali visszatérésén Gáza újjáépítése, és a nép kitartásának megerősítése által.

3.11

Minden korábbinál inkább eljött a **drága áldozatokkal járó szolidaritás** ideje. Természeténél fogva az igazi szolidaritás költséggel jár. Ára van. Hitből fakadó kiállás, emberi elköteleződés és erkölcsi felelősség. Az igazi szolidaritás a közös emberségünk és testvériségünk megtestesülése is. Vagy együtt élünk — vagy együtt pusztulunk el. Ma Palesztina van soron. Holnap más kirekesztett és elnyomott népek.

3.12

Ebben a szellemben tisztelettel adózunk a növekvő számú **zsidó hang** előtt, amelyek ellenzik a háborút és a cionizmussal szembenéznek erkölcsi, hitbeli és emberi meggyőződésből. Bennük társakat találunk közös emberségünkben és a szabadságért és emberi méltóságért folytatott küzdelemben — társakat a vallási és politikai párbeszédben is. Túl sok éven át monopolizálták ezt a párbeszédet a cionisták és

szövetségeseik, akik annak kiindulópontjait a cionista ideológia megerősítésére és a palesztinok üldözésére építették. **Ezért felhívjuk a világ egyházait, hogy tegyenek különbséget a zsidókkal folytatott párbeszéd és a cionizmussal folytatott párbeszéd között** — sőt, bojkottálják a cionista hangokkal való párbeszédet, amelyek támogatták és továbbra is támogatják a megszállást, az apartheidet és a palesztin nép népirtását. Ehelyett arra hívjuk az egyházakat, hogy álljanak mellékük, és **erősítsék fel azokat a prófétai zsidó hangokat, amelyek az igazságot és az igazságosságot hirdetik.**

3.13

A keresztény szolidaritás azt jelenti, hogy a helyi egyház mellett állunk és támogatjuk annak állhatatosságát, erősítjük a földön élő hívők állhatatosságát, és képessé tesszük az egyházat és a keresztény intézményeket arra, hogy hitből fakadó és humanitárius küldetésüket a terepen megvalósítsák. Megújítjuk felhívásunkat a világ keresztényeihez, hogy álljanak ellen a Szentföld keresztényeire kényszerített ostromnak, jöjjenek és látogassák meg az *élő köveket*, legyenek tanúi annak, amit látnak, válaszoljanak rá, és segítsék erősíteni a palesztinok — és közöttük a palesztin keresztények — állhatatosságát. Ez a mi hívásunk: „*Jöjjetek és lássatok*.” Aztán mondjátok el, amit láttatok, válaszoljatok rá, és álljatok az állhatatos Egyház mellé.

IV. rész

Hit a népirtás idején

4.1

A Megtestesülés, a Kereszt és a Feltámadás földjéről megújítjuk reménységünk szavát a szegények, az elnyomottak és a megalázottak Istenébe vetett hitünkben. A népirtó háború arra törekedett, hogy megfosszon bennünket reményünktől és Istennel, valamint a földünkön való élet jóságába vetett hitünktől. Mégis kijelentjük ragaszkodásunkat szent és igaz Istenbe vetett hitünkhöz, és ahhoz a joghoz, amelyet Isten adott nekünk, hogy méltósággal élhessünk földünkön és őseink földjén. **Ez a mi reménységünk. Ez a mi állhatatosságunk. Ez a mi ellenállásunk.**

4.2

Sokat hallottunk **politikai megoldásokról** és békéről, miközben a terepen tapasztalható valóság ennek ellentmond. Ma politikai megoldásról beszélni hiábavaló, **hacsak nem vállaljuk előbb komolyan a múltbeli bűnök elismerését és orvoslását** — kezdve **a palesztinokat sújtó történelmi igazságtalanság elismerésével, amely a cionista mozgalom felemelkedésével és a Balfour-nyilatkozattal kezdődött**. Bármiféle valódi kezdet megköveteli **a telepes gyarmatosítás és a zsidó felsőbbrendűségre épülő apartheid rendszer lebontását, amelyet Izrael rasszista Nemzetállami Törvénye törvényesített. Elutasítjuk továbbá azokat a javaslatokat, amelyek egy meggyengített, feltételekhez kötött államot kínálnak**, amely nem rendelkezik teljes szuverenitással határai, vizei, légtere és biztonsága felett. Ami szükséges: nemzetközi fellépés és védelem, a háborús bűnösök elszámoltatása, valamint kártérítés a népirtás, a Nakba és a telepes gyarmatosítás túlélői számára. **A tartós megoldások nem az erő logikájára fognak épülni, hanem az igazságosság, az egyenlőség és az önrendelkezés jogának alapjaira.**

4.3

Célunk, hogy Isten fiaiként és leányaiként élhessünk szülőföldünkön akadályok, falak, katonai megszállás és apartheid nélkül — méghozzá egy olyan világban, ahol az igazság, a méltányosság és az egyenlőség uralkodik. Olyan jövőt látunk magunk előtt, amelyben világunk háborútól, haláltól,

szektarianizmustól és törzsi megosztottságtól mentes; ahol az igazság szava felülmúlja a hatalom szavát, ahol a béke és az igazságosság rendelkezik legitim tekintéllyel. Reményünket Isten Igéjéből és a szívünkben élő hitből merítjük, és nem engedjük, hogy a jövőt a szélsőségesség, a gyarmatosítás és a felsőbbrendűség hangjai formálják.

4.4

Megerősítjük, hogy a vallási államot elutasítjuk, mert az szűk keretek közé szorítja az államot, egyik állampolgárt a másik fölé helyezi, és kirekesztést és diszkriminációt szül népe között. **Reményünk egy civil, demokratikus állam, amely a pluralizmus kultúrájára** — nem pedig számbeli fölényre — épül, és amely elismeri minden, e földhöz tartozó ember jóságát és értékét. Az ilyen kultúra, amely a szeretet parancsában gyökerezik, arra kötelez bennünket, hogy szembeszálljunk a szélsőségesség és rasszizmus minden formájával e földön — amely népeinek, kultúráinak és vallásainak sokszínűségében gazdag — **a törvény előtti egyenlőség és a teljes állampolgárság alapján.**

4.5

A fájdalom, a népirtás és az elűzetés szívéből emeljük fel ezt a kiáltást, az állhatatosság prófétai kiáltását. Kijelentjük elkötelezettségünket, hogy e föld és az egész emberiség javáért munkálkodunk közös emberségünk alapján mindaddig, **amíg el nem jön a nap, amikor szabadon élünk földünkön a föld minden lakójával együtt, valódi békében és megbékélésben, amely Isten minden teremtménye számára biztosított igazságra és egyenlőségre épül — ahol „irgalom és hűség találkoznak, igazság és béke csókolgatják egymást” (85. zsoltár 10.).**

***

fordítás angolból: GyJ